

دانشکده
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: اپیدمیولوژی تعداد واحد: ۲ واحد نظری زمان ارائه درس: دوشنبه ۱۶:۰۰ - ۱۴:۰۰ نیمسال اول ۱۴۰۴-۰۵ مدرس: دکتر رویا صفری، دکتر فاطمه حیدرپور	مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ارشد اقتصاد بهداشت ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: با هماهنگی قبلی
--	---

الف) محتوای آموزشی دوره:

سرفصلهای آموزشی: (هر مورد جهت هر جلسه)

۱. آشنایی با مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی
۲. آشنایی با اندازه‌های سلامت و بیماری
۳. آشنایی با سیر طبیعی و راه‌های تعیین آن
۴. آشنایی با ارزیابی قدرت و محدودیت منابع مختلف اطلاعات اپیدمیولوژی
۵. آشنایی با اصول طراحی مطالعات (مقطعی، هم‌گروهی)
۶. آشنایی با اصول طراحی مطالعات (مورد-شاهدی)
۷. آشنایی با اندازه‌های برآورد اثر
۸. آشنایی با طراحی مطالعه اپیدمیولوژی برای ارزشیابی خدمات سلامت و همچنین ارزیابی برنامه‌ها و سیستم‌های سلامت
۹. آشنایی با اصول طراحی مطالعات مداخله‌ای (مجازی)
۱۰. آشنایی با تورش و مخدوش شدن در مطالعات اپیدمیولوژی
۱۱. آشنایی با تفاوت ارتباط آماری با علیت در اپیدمیولوژی
۱۲. آشنایی با مفاهیم حساسیت و ویژگی
۱۳. آشنایی با مفاهیم ارزش اخباری مثبت، منفی و نسبت درست‌نمایی
۱۴. آشنایی با غربالگری
۱۵. آشنایی با نظام مراقبت (مجازی)
۱۶. آشنایی با ارائه خدمات مراقبت سلامت با کیفیت با مد نظر قرار دادن ملاحظات اپیدمیولوژیک

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول:

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- ۱-۱- علم اپیدمیولوژی و کاربردهای آن را توضیح دهد.
- ۱-۲- در مورد تاریخچه علم اپیدمیولوژی توضیح دهد.
- ۱-۳- مفهوم گذار اپیدمیولوژیک را توضیح دهد.
- ۱-۴- با مفهوم گذار اپیدمیولوژیک آشنا شود.

جلسه دوم:

هدف کلی: آشنایی با شاخص‌های اندازه‌گیری سلامت و بیماری

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- ۱-۲- شاخص بروز و شاخص شیوع را شرح دهد.

۲-۲- نحوه محاسبه میزان بروز بیماری را شرح دهد.

۲-۳- ارتباط بین شیوع و بروز را شرح دهد.

۲-۴- انواع شاخص های اندازه گیری مرگ و میر را توضیح دهد.

۲-۵- کاربرد انواع شاخص های مرگ و میر در برنامه ریزی خدمات بهداشتی شرح دهد.

جلسه سوم:

هدف کلی: آشنایی با سیر طبیعی و راه های تعیین آن

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۳-۱- روش های ارزیابی سیر طبیعی را توضیح دهد.

۳-۲- نحوه محاسبه میزان بقا با استفاده از روش جدول عمر شرح دهد..

۳-۳- نحوه محاسبه میزان بقا با استفاده از روش کاپلان مایر را شرح دهد.

جلسه چهارم

هدف کلی: آشنایی با ارزیابی قدرت و محدودیت منابع مختلف اطلاعات اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۴-۱- منابع مختلف اطلاعات را توضیح دهد.

۴-۲- محدودیت های هر یک از منابع را شرح دهد.

جلسه پنجم:

هدف کلی: آشنایی با اصول طراحی مطالعات (مقطعی، هم گروهی)

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۵-۱- کلیات طراحی مطالعات همگروهی را توضیح دهد.

۵-۲- کاربردهای اصلی مطالعات همگروهی را شرح دهد.

۵-۳- کلیات طراحی مطالعات مقطعی را توضیح دهد.

۵-۴- کاربردهای اصلی مطالعات مقطعی را توضیح دهد.

جلسه ششم:

هدف کلی: آشنایی با اصول طراحی مطالعات مورد شاهدهی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۶-۱- کلیات طراحی مطالعات مورد شاهدهی را توضیح دهد.

۶-۲- کاربردهای اصلی مطالعات موردشاهدهی را نام ببرد.

جلسه هفتم:

هدف کلی: آشنایی با اندازه های برآورد اثر

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۷-۱- نسبت شانس را تعریف و تفسیر کند.

۷-۲- نسبت خطر را تعریف و تفسیر کند.

۷-۳- تفاوت خطر را تعریف و تفسیر کند.

جلسه هشتم:

هدف کلی: آشنایی باطراحی مطالعه اپیدمیولوژی برای ارزشیابی خدمات سلامت و همچنین ارزیابی برنامه ها و سیستم های

سلامت

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۸-۱- اصول طراحی مطالعه اپیدمیولوژی برای ارزشیابی خدمات سلامت و همچنین ارزیابی برنامه ها و سیستم های سلامت را

توضیح دهد.

۸-۲- محدودیت های مرتبط با طراحی مطالعه اپیدمیولوژی برای ارزشیابی خدمات سلامت و همچنین ارزیابی برنامه ها و سیستم های سلامت را شرح دهد.

جلسه نهم:

هدف کلی: آشنایی با اصول طراحی مطالعات مداخله ای

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۹- اجزای اصلی یک طرح مطالعه مداخله ای را نام برده و توضیح دهند (مانند: مداخله، گروه کنترل، تصادفی سازی و کورسازی)

۲-۹- تفاوت های اصلی بین مطالعات مداخله ای و مطالعات مشاهده ای را با ذکر مثال توضیح دهند.

۳-۹- نقش گروه کنترل و اهمیت انتخاب مناسب آن را در نتیجه گیری مطالعه تفسیر نمایند.

جلسه دهم:

هدف کلی: آشنایی با تورش و مخدوش شدن در مطالعات اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۱۰- مفاهیم «تورش» (Bias) و «مخدوش شدگی» (Confounding) را توضیح دهد.

۲-۱۰- انواع اصلی تورش (مانند انتخاب و اطلاعات) را با ذکر یک مثال برای هر کدام نام ببرند.

۳-۱۰- راهکارهای اصلی کنترل مخدوش شدگی (مانند تعدیل آماری و محدود کردن) را فهرست کرده و هر کدام را به طور خلاصه توضیح دهند.

جلسه یازدهم:

هدف کلی: آشنایی با تفاوت ارتباط آماری با علیت در اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۱۱- مفاهیم «ارتباط آماری» و «رابطه علی» را تعریف کنند.

۲-۱۱- با ارائه یک مثال، تفاوت اساسی بین ارتباط آماری و رابطه علی را توضیح دهند.

۳-۱۱- یک رابطه آماری قوی را از نظر امکان وجود علیت، سوگیری یا مخدوشی مورد تحلیل قرار دهند.

جلسه دوازدهم:

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم حساسیت و ویژگی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۱۲- مفاهیم «حساسیت» و «ویژگی» یک آزمون تشخیصی را تعریف کنند.

۲-۱۲- با استفاده از داده های یک جدول 2×2 ، حساسیت و ویژگی یک آزمون را محاسبه نمایند.

۳-۱۲- رابطه معکوس (Trade-off) بین حساسیت و ویژگی را با ذکر مثال توضیح دهند.

جلسه سیزدهم:

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم ارزش اخباری مثبت، منفی و نسبت درست نمایی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۱۳- مفاهیم «ارزش اخباری مثبت»، «ارزش اخباری منفی» و «نسبت درست نمایی» (مثبت و منفی) را تعریف کنند.

۲-۱۳- با استفاده از داده های یک جدول 2×2 ، PPV, NPV و Likelihood Ratios را محاسبه کنند.

۳-۱۳- تفاوت بین حساسیت/ویژگی (خصوصیات ذاتی آزمون) با PPV/NPV (وابسته به شیوع بیماری) را با ارائه مثال مقایسه کنند.

جلسه چهاردهم:

هدف کلی: آشنایی با غربالگری

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۱۴- مفهوم «غربالگری» را تعریف و آن را از «تشخیص» متمایز کنند.

۲-۱۴- اهداف اصلی برنامه‌های غربالگری را در سطح جامعه شرح دهند.

۳-۱۴- با در نظر گرفتن مفاهیم حساسیت، ویژگی، PPV و NPV، مزایا و معایب بالقوه یک برنامه غربالگری پیشنهادی را تحلیل کنند.

جلسه پانزدهم:

هدف کلی: آشنایی با نظام مراقبت

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۱۵- مفهوم «نظام مراقبت» (Surveillance) در اپیدمیولوژی را تعریف کنند.

۲-۱۵- بین نظام مراقبت «فعال» و «غیرفعال» از نظر روش اجرا، مزایا و معایب تفاوت قائل شوند.

۳-۱۵- اجزای اصلی یک نظام مراقبت را (شامل جمع‌آوری، تحلیل، تفسیر و انتشار داده‌ها) نام ببرند.

۴-۱۵- اهداف نظام مراقبت یک بیماری خاص (مانند آنفلوانزا یا سل) را در یک سناریو داده شده شناسایی و شرح دهند.

جلسه شانزدهم:

هدف کلی: آشنایی با ارائه خدمات مراقبت سلامت با کیفیت با مد نظر قرار دادن ملاحظات اپیدمیولوژیک

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۱۶- نقش شواهد اپیدمیولوژیک را در ارزیابی و بهبود «اثربخشی» و «ایمنی» مراقبت‌های سلامت توضیح دهند.

۲-۱۶- برای هر یک از ابعاد کیفیت، یک مثال کاربردی که در آن از داده‌ها و روش‌های اپیدمیولوژیک استفاده می‌شود، ارائه دهند.

۳-۱۶- نقشه ذهنی ساده‌ای ترسیم کنند که نشان دهد چگونه داده‌های حاصل از نظام‌های مراقبت و مطالعات اپیدمیولوژیک می‌توانند به ارائه خدمات باکیفیت‌تر منجر شوند.

ب) منابع:

۱۷. اپیدمیولوژی لئون گوردیس، ترجمه حسین صباغیان کورش هلاکویی نائینی

۱۸. روش شناسی پژوهش‌های کاربردی در علوم پزشکی گروه مولفین

۱۹. اصول اپیدمیولوژی تالیف آنتا بان، جودیت مازنر ترجمه محمد حسین ملک افضلی، کیومرث ناصری

20. Epidemiology and the Delivery of Health Care Services Methods and Applications, Denise M. Oleske(the last edition)

21. Epidemiology: beyond the basics / (the last edition)/ Moyses Szklo, F. Javier Nieto

ج) سنجش و ارزشیابی دوره:

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
آزمون میان ترم	۸ جلسه اول	۲۰٪		
آزمون عملی	امتحان کتبی	۷۰٪		
حضور فعال در کلاس	حضور منظم در کلاس، انجام تکالیف کلاسی	۱۰٪		

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

انتظار می‌رود دانشجویان هر جلسه، قبل از برگزاری جلسه درس در محل کلاس حضور داشته و در بحث‌های علمی مرتبط با موضوع درس مشارکت فعال داشته باشند. خاموش بودن تلفن همراه

نام و امضای مدیر گروه: دکتر فاطمه حیدرپور

نام و امضای مدرس: دکتر رویا صفری، دکتر فاطمه حیدرپور

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر شهاب رضائیان

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل:

تاریخ ارسال :

جدول بلوپرینت EDC

دکتر رویا صفری رتبه علمی: دانشیار نام گروه آموزشی: اپیدمیولوژی تعداد سوال: ۱۸

جدول بلوپرینت آزمون: درس اپیدمیولوژی نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۴-۰۵ دانشکده: بهداشت گروه آموزشی: اپیدمیولوژی							
ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	درصد زمان اختصاص داده شده	تعداد سؤالات	تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری		
					حیطه ی شناختی	حیطه ی مهارتی	حیطه ی نگرشی
1	مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی	۲	6.2	۲	1		
2	اندازه های سلامت و بیماری	۲	6.2	۲			
	سیر طبیعی و راه های تعیین آن	۲	6.2	۲	2		
2	ارزیابی قدرت و محدودیت منابع مختلف اطلاعات اپیدمیولوژی	۲	6.2	۲			
1	اصول طراحی مطالعات (مقطعی، هم گروهی)	۲	6.2	۲	1		
2	اصول طراحی مطالعات (مورد- شاهدی)	۲	6.2	۲			
1	اندازه های برآورد اثر	۲	6.2	۲	1		
	طراحی مطالعه اپیدمیولوژی برای ارزشیابی خدمات سلامت و همچنین ارزیابی برنامه ها و سیستم های سلامت	۲	6.2	۲	1	۱	

جدول بلوپرینت EDC

دکتر فاطمه حیدرپور رتبه علمی: دانشیار نام گروه آموزشی: اپیدمیولوژی تعداد سوال:

جدول بلوپرینت آزمون: درس اصول اپیدمیولوژی نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۴-۰۵ دانشکده: بهداشت گروه آموزشی: اپیدمیولوژی							
ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	درصد زمان اختصاص داده شده	تعداد سؤالات	تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری		
					حیطه ی شناختی	حیطه ی مهارتی	حیطه ی نگرشی
	آشنایی با اصول طراحی مطالعات مداخله ای	۲	۶/۲	۲		۱	۱
	آشنایی با تورش و مخدوش شدن در مطالعات اپیدمیولوژی	۲	۶/۲	۱		۱	

		۱	۱	۶/۲	۲	آشنایی با تفاوت ارتباط آماری با علیت در اپیدمیولوژی	
۲			۲	۶/۲	۲	آشنایی با مفاهیم حساسیت و ویژگی	
۲			۲	۶/۲	۲	آشنایی با مفاهیم ارزش اخباری مثبت ، منفی و نسبت درست نمایی	
		۱	۱	۶/۲	۲	آشنایی با غربالگری	
		۱	۱	۶/۲	۲	آشنایی با نظام مراقبت	

جدول زمانبندی درس اصول اپیدمیولوژی
روز و ساعت جلسه : دوشنبه ۱۶:۰۰-۱۴:۰۰

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱		آشنایی با مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی	دکتر رویا صفری
۲		آشنایی با اندازه های سلامت و بیماری	دکتر رویا صفری
۳		آشنایی با سیر طبیعی و راه های تعیین آن	دکتر رویا صفری
۴		آشنایی با ارزیابی قدرت و محدودیت منابع مختلف اطلاعات اپیدمیولوژی	دکتر رویا صفری
۵		آشنایی با اصول طراحی مطالعات (مقطعی، هم گروهی)	دکتر رویا صفری
۶		آشنایی با اصول طراحی مطالعات (مورد- شاهدی)	دکتر رویا صفری
۷		آشنایی با اندازه های برآورد اثر	دکتر رویا صفری
۸		آشنایی با طراحی مطالعه اپیدمیولوژی برای ارزشیابی خدمات سلامت و همچنین ارزیابی برنامه ها و سیستم های سلامت	دکتر رویا صفری
۹		آشنایی با اصول طراحی مطالعات مداخله ای (مجازی)	دکتر فاطمه حیدرپور
۱۰		آشنایی با تورش و مخدوش شدن در مطالعات اپیدمیولوژی	دکتر فاطمه حیدرپور
۱۱		آشنایی با تفاوت ارتباط آماری با علیت در اپیدمیولوژی	دکتر فاطمه حیدرپور
۱۲		آشنایی با مفاهیم حساسیت و ویژگی	دکتر فاطمه حیدرپور
۱۳		آشنایی با مفاهیم ارزش اخباری مثبت، منفی و نسبت درست نمایی	دکتر فاطمه حیدرپور
۱۴		آشنایی با غربالگری	دکتر فاطمه حیدرپور
۱۵		آشنایی با نظام مراقبت (مجازی)	دکتر فاطمه حیدرپور
۱۶		آشنایی با ارائه خدمات مراقبت سلامت با کیفیت با مد نظر قرار دادن ملاحظات اپیدمیولوژیک	دکتر فاطمه حیدرپور